

European Trade Union Confederation (ETUC)
Confédération européenne des syndicats (CES)

Eiropas sociālais pakts

ETUC rezolūcija, kas pieņemta Izpildkomitejas sanāksmē 2012. gada 5.-6. jūnijā

Mēs, Eiropas arodbiedrību vadītāji, kas esam sapulcējušies Eiropas Arodbiedrību konfederācijā, vēlamies pieņemt uzsaukumu un piedāvāt Eiropai Sociālo pakts.

Mēs redzam pieaugošo nevienlīdzību, nabadzības palielināšanos un bezdarba pieaugumu, darba nedrošumu, kas it īpaši ietekmē jauniešus, un augošu vilšanos saistībā ar Eiropas projektu.

Mēs redzam satraucošu nacionālisma, rasisma un ksenofobijas pieaugumu. Šī tendence, kuru saasina zemā algu konkurētspēja, var izraisīt to, ka tiek noraidīts Eiropas projekts, kuru ETUC vienmēr ir atbalstījusi.

Mēs redzam, ka ir apdraudēta pēckara ekonomisko un sociālo problēmu atrisināšana, kas bija par pamatu Eiropas Savienības un Eiropas sociālā modeļa izveidošanai. Šis unikālais sociālais modelis ir devis ievērojamus ieguvumus kā pilsoņiem, tā strādājošajiem, un ļāvis no krīzes nonākt līdz labklājībai.

Mēs apstiprinām, ka pamata sociālajām tiesībām ir jābūt prioritārām salīdzinājumā ar ekonomisko brīvību. Lisabonas līgumā ir integrēta pamattiesību hartas būtība. Tas ir jāuzsver sociālā progresa protokolā, kas jāpievieno līgumiem.

Mēs uzskatām, ka monetārās savienības uzdevums ir kalpot Eiropas integrācijas procesam, pamatojoties uz miera, demokrātijas un solidaritātes, kā arī ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas principiem. Šādā veidā var nodrošināt pilsoņu nākotni globalizētā pasaulē.

Mēs atgādinām, ka ES noteiktais mērķis ir ekonomiskais un sociālais progress. ES -2020 mērķu sasniegšanai ir nepieciešamas sociāli stabilas sabiedrības, ilgtspējīga ekonomiskā izaugsme un finanšu institūcijas, kas kalpo reālai ekonomikai.

Mēs uzskatām, ka ar sociālā dialoga palīdzību varam atrast godīgus un efektīvus risinājumus, lai reaģētu uz nopietno krīzi, ar kuru saskaras Savienība. Tomēr, diemžēl mēs redzam, ka demokrātija praksē un sociālais dialogs bieži tiek ignorēti, kritizēti un grauti.

Mēs aicinām ES koncentrēties uz politiku, kas uzlabo dzīves un darba apstākļus, kvalitatīvu nodarbinātību, nodrošina godīgas algas, vienlīdzīgu izturēšanos, efektīvu sociālo dialogu, garantē arodbiedrību un citas cilvēktiesības, kvalitatīvus publiskos pakalpojumus, sociālo aizsardzību, kas ietver godīgus un ilgtspējīgus veselības aprūpes un pensiju nosacījumus, kā arī industriālo politiku, kas atbalsta taisnīgu pāreju uz ilgtspējīgu attīstības modeli. Šāda politika veicinātu pilsoņu ticību kopējai nākotnei.

Mēs noraidām visas politikas, kas pasliktina darba tiesības, algas, darba laika nosacījumus, sociālo drošību, apkārtējo vidi un nodokļu sistēmu.

Mēs atbalstām koordinētu ekonomisko politiku, kā arī saprātīgu un mērķtiecīgu valsts atbildību, bet neatbalstām ekonomiskās pārvaldības īstenojamus pasākumus, kas grauj pēdējo gadu desmitu sociālos sasniegumus, apslāpē ilgtspējīgu attīstību, ekonomikas atjaunošanu un nodarbinātību, kā arī iznīcina publiskos pakalpojumus. Šī iemesla dēļ mēs pretojamies Līgumam par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomikas un monetārajā savienībā (LSKP).

Mēs esam norūpējušies arī par LSKP līguma izveidošanai izmantoto metodi, kas izslēdz jēgpilnu Eiropas Parlamenta un pilsoņu iesaistīšanos.

Mēs pieprasām, lai ES un tās dalībvalstis apzinīgi ievērotu Eiropas un starptautiskos instrumentus, piemēram, SDO konvencijas, Eiropas Cilvēktiesību tiesas jurisprudenci un pārskatīto Eiropas Sociālo hartu, kurai Eiropas Savienības dalībvalstīm vajadzētu pievienoties, kā arī tās Protokolu, kas nodrošina kolektīvo sūdzību sistēmu (1995. gads).

Visu šo iemeslu dēļ mēs pieprasām apspriest un saskaņot Eiropas sociālo pakta ES trīspusējā līmenī.

Eiropas Arodbiedrību konfederācija uzskata, ka šajā Sociālajā paktā ir jāietver tālāk minētie elementi:

1. Koplīgumu pārrunas un sociālais dialogs

Brīvas koplīgumu pārrunas un sociālais dialogs ir Eiropas sociālā modeļa neatņemama sastāvdaļa. Tie ir jāgarantē gan ES, gan valsts līmenī. Katrai dalībvalstij ir jānosaka atbilstoši atbalsta pasākumi.

Ir jāciens sociālo partneru autonomija valsts un Eiropas līmenī, kā arī to loma un stāvoklis; nedrīkst notikt valsts iestāžu vienpusēja iejaukšanās koplīgumu pārrunās vai esošos koplīgumos; maksimāli jāpalielina darbinieku nodrošinājums ar koplīgumiem.

Ļoti svarīga ir sociālo partneru efektīva iesaistīšanās Eiropas ekonomiskās pārvaldības un valsts reformu plānos, sākot ar diagnostikas posmu. Piemērošanās mainīgajiem apstākļiem ir jāveic atbilstoši cilvēku vajadzībām, nevis tikai uz strādājošo un viņu ģimeņu rēķina.

2. Ekonomiskā pārvaldība ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības nodrošināšanai

Jāveic steidzami pasākumi, kas izbeigtu lielo parādu krīzi un piešķirtu Eiropas Centrālajai bankai pēdējās iespējas aizdevēja lomu, lai tā varētu izsniegt eiroobligācijas. Katrai valstij pielāgotās izaugsmes programmas ir jāpārrunā, jānosaka un jāpārrauga kopā ar sociālajiem partneriem.

Eiropas industriālajai un investīciju politikai jārisina ekonomiskās un vides problēmas; prioritāte ir jāpiešķir ieguldījumiem ilgtspējīgā infrastruktūrā, pētījumos un attīstībā, klimata tehnoloģijās un atjaunojamajos resursos. Tos nedrīkst iekļaut valsts deficītu aprēķinā.

Jāpieņem noteikumi, lai nodrošinātu noregulētu, stabilu un caurskatāmu finanšu sektoru, kas kalpo reālai ekonomikai.

Papildu resursi, kas iegūti no uzlabota Eiropas struktūrfondu, Eiropas Investīciju bankas, projektu obligāciju un adekvāti izstrādāta finanšu darījumu nodokļa pielietojuma, ir jāpiešķir sociālajiem un vides mērķiem.

Jāpārtrauc ES spiediens uz publisko pakalpojumu liberalizāciju, kas ir valsts atbildība.

Nodrošināt cienīgas algas visiem, lai veicinātu izaugsmi un iekšējo pieprasījumu.

Garantēt visiem Eiropas jauniešiem cienīga darba nodrošināšanu un adekvātas apmācības iespējas četru bezdarba mēnešu laikā vai pēc skolas beigšanas.

Jāveic pasākumi darba kvalitātes uzlabošanai un nedrošu darbu apkarošanai; cīņa pret ļaunprātīgu nepilna darba laika, pagaidu un uz noteikta laika noslēgtu līgumu praksi.

Jāizstrādā aktīva darba tirgus politika, ietverot iniciatīvas, kas atbalsta cilvēkus, kuriem ir mazas piekļuves iespējas darba tirgum vai tādu nav vispār.

3. Ekonomiskais un sociālais taisnīgums

Ienākumu un bagātības pārdalīšana un graduēta taksācija, nodokļu oāžu, nodokļu nemaksāšanas, nodokļu pārkāpumu, korupcijas un nedeklarēta darba izbeigšana.

Noteikta rīcība pret spekulāciju.

Efektīvi pasākumi, lai nodrošinātu vienādu atalgojumu un vienlīdzīgas tiesības visiem, kas veic vienādas vērtības darbu; koplīgumi un vienāds atalgojums ir jāpiemēro visiem, lai kāds būtu viņu darba līguma veids, it īpaši, ja viņi strādā vienā un tajā pašā darbavietā.

Politikas ieviešana, lai novērstu sieviešu un vīriešu algu atšķirības.

Algu noteikšana paliek valsts kompetencē, un tā ir jāveic atbilstoši valsts praksei un industriālo attiecību sistēmām. Sociālo partneru savstarpējās pārrunas attiecīgajā līmenī ir labākais instruments labu algu un darba apstākļu nodrošināšanai; būtiski jāpalielina ar likumu noteiktā minimālā alga valstīs, kurās arodbiedrības to uzskata par nepieciešamu. Noteiktajiem algu līmeņiem ir vienmēr jāievēro Eiropas Padomes standarti, kas attiecas uz taisnīgām algām.

Uzņēmuma nodokļa pamata un taksācijas minimālo likmju saskaņošana uzņēmumiem, iespējams, ieviešot minimālo 25% likmi, kas pašlaik ir vidējais piemērojams līmenis Eiropā.

Mēs aicinām Eiropas darba devēju organizācijas, ES institūcijas, valstu valdības un atbalsta organizācijas iesaistīties diskusijā par šo ETUC priekšlikumu – Eiropas Sociālo paktu.